

1583/11.02./2020

KOKOUSMUISTIO

YHTEINEN RUOKAPÖYTÄ-KESKUSTELUFOORUMI

AIKA: 26.2.2020 klo 15.00-17.00, yhteinen kahvitarjoilu klo 14.30 alkaen

PAIKKA: Valtioneuvoston linna, Snellmaninkatu 1, nh Plenum

Paikalla:

Puheenjohtaja: Reijo Karhinen, vuorineuvos

1. Varapuheenjohtaja Jari Leppä, maa- ja metsätalousministeri

~~2. Varapuheenjohtaja Jaana Husu-Kallio, kansliapäällikkö~~

Jäsenet: ~~Henri Aho, keittiömestari~~

Tommi Hasu, maatilayrittäjä

Mari Heikkilä, markkinointiviestintäpäällikkö

Taavi Heikkilä, pääjohtaja

Mikko Helander, pääjohtaja

~~Annikka Hurme, toimitusjohtaja~~

Kaisa Karttunen, tutkija, maa- ja metsätieteiden tohtori

Anne Korhikoski, hallitusammattilainen

Johanna Mäkelä, dekaani

Seppo Paavola, hallituksen puheenjohtaja

Juha Salin, maatilayrittäjä

Johanna Smith, vihannesviljelijä

Tiina Varho-Lankinen, maatilayrittäjä

Eerikki Viljanen, maatilayrittäjä

~~Christoph Vitzthum, konsernijohtaja~~

Sihteerit: Minna Huttunen, elintarvikeylitarkastaja, Kirsi Viljanen, erityisasiantuntija

Viestijä: Anna Salminen, viestintäasiantuntija

Lisäksi: Satu Haapaniemi, erityisavustaja

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 15.00 ja toivotti osallistujat tervetulleeksi ensimmäiseen viralliseen yhteisen ruokapöydän kokoukseen. Puheenjohtaja korosti kokouksen merkitystä jatkotyön onnistumiselle ja yhteisen strategisen tahtotilan rakentamiselle elintarvikesektorin tulevaisuudesta. Valmisteleavassa kokouksessa joulukuussa käytiin hyvää ja rakentavaa keskustelua, ja sitä toivotaan nytkin.

2. Valmisteleavan kokouksen 9.12.2019 muistio

Muistio jaettu jäsenille tiedoksi kokouskutsun mukana. Varsinaisten kokousten muistioihin kirjataan kokousten keskeisimmät asiat.

3. Keskustelufoorumin asettamispäätöksen muutos

Todettiin.

4. Menettelytavat

Todettiin, että keskustelufoorumin kokouksissa ei käsitellä kilpailuoikeudellisesti kiellettyjä asioita.

5. Ruokajärjestelmän toimintaympäristön tulevaisuuskuva 2030 -työskentely

Ministeri Leppä kiitti valmistelukokouksen keskusteluilmapiiristä. Kuva ruoasta ja elintarvikkeista osana ilmastokeskustelua on hämärtänyt tulevaisuuden ruoantarvetta. Fakta on, että ruokaa tarvitaan elämiseen, ihmisten määrä kasvaa ja myös Suomen tulee tehdä oma osansa. Ruokapuhe on nyt hiilipainotteista, ja se vieny puheesta pois ruokailon; se pitää saada uudelleen mukaan, keskustelu tulee virittää eri suuntaan. Sekä viljelijöiltä että teollisuudesta on annettu palautetta nykykeskustelun painostavuudesta. Suomella on selvät sävelet maatalouden ja maaseudun kehittämisestä suhteessa EU-varoihin: ala tarvitsee rahoituksen maataloustuen kautta; vastuullisuusvaade pitää näkyä myös rahoituksessa. Suomessa maatalous nähdään ratkaisijana niin omassa maassa, EU:ssa kuin globaalisti.

Kaisa Karttunen pohjusti keskustelua toimintaa ohjaavien ajureiden kautta, ja nosti esiin seuraavia toimintaympäristön muutoksia: 1) Ympäristö: ilmastomuutoksen hillintä etusijalla, myös luonnon monimuotoisuus, vesistöjen tila ja niistä seuraavat ruokajärjestelmän tavoitteet ja ohjaustoimet, myös vaikutuksia kuluttajien valintoihin; kiertotalouden korostuminen; 2) Teknologiat, innovaatiot, digitalisaatio: datan valta: mm. ruokahävikin hallinta, uudet kaupankäyntitavat, ”laboratorioruoka”, muut ruokainnovaatiot, täsmäviljely ym.; 3) Sosio-kulttuuriset: Iso muutos kuluttajien mieltymyksissä ja syömisessä suhteellisen hidasta (vrt. muutos 2008-2018), mieltymykset kuitenkin erilaistuvat. Ruuan hankkimisen ja kuluttamisen tavat muuttuvat. Käytännön ruokataidot heikkenevät; 4) Omat politiikat: Uusi CAP ja sen sovellus Suomessa (tukien ohjausvaikutus). Tukiin käytettävissä luultavasti vähemmän rahaa, samalla ympäristö/ilmastovaatimukset kiristyvät. Verotuksen ohjausvaikutus. Siirtyminen kohti kokonaisvaltaisempaa ruokapolitiikkaa.; 5) Geopolitiikka, ml. kauppapolitiikka, USA-Kiina-Venäjä, kv-kauppasopimukset, Brexit. Epävakaus jatkuu, hinnat heilahtelevat maailmanmarkkinoilla. Kv-kilpailu kiristyy. Meillä kannattavuus paranee erikoistumalla; 6) Kansanterveys ja ravitsemus: ylipaino-ongelma pahenee. Uudet ravitsemussuositukset tulossa – vaikuttavat eniten ruokapalveluihin. Yhteiskunta satsaa enemmän sairauksien ennaltaehkäisyyn; 7) Väestö: ikääntyvä, mutta suhteellisen ostovoimainen väestö, jolla omat erityistarpeensa. Kaupungistuminen jatkuu. Työvoiman saanti enenevä ongelma kasvavilla tiloilla ja koko ketjussa; 8) Sosio-ekonomiset: kansalaisten ostovoiman kehitys vs. hintakehitys suhteellisen vakaa. Sosiaalisen vastuun ja ympäristövastuun korostuminen.

Alustusten jälkeen oli työpaja, jossa jäsenet työstivät eri näkökulmista toimintaympäristön tulevaisuuskuva 2030, ja vähän sen ylikin.

Sihteeristö kokoaa yhteen ja tiivistää työpajan ja keskustelun annin, joka lähetetään jäsenille vähintään 2 viikkoa ennen seuraavaa kokousta.

6. Seuraavat kokoukset ja teemat

keskiviikko 29.4. klo 14.30-17.00 Tulevaisuuskuva tarkentaminen ja tahtotilan 2030 rakentaminen

perjantai 12.6. klo 9.30-12.00 Strategia

keskiviikko 9.9. klo 9.30-12.00 Tavoitteet ja toimenpiteet

perjantai 30.10. 14.00-16.30

keskiviikko 9.12. klo 9.30-12.00

7. Kokouksen päätös

Puheenjohtaja kiitti hyvistä ja tulevaisuusorientoituneesta keskustelusta ja päätti kokouksen klo 17.00.